

Sygn. akt III CKN 904/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 12 stycznia 2001 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Krzysztof Kołakowski (spraw.)

Sędziowie: SN - Iwona Koper

SN - Zbigniew Kwaśniewski

Protokolant: Bożena Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2001 r.

na rozprawie sprawy z wniosku J. J. i K. J.

z udziałem J. B.

o rozgraniczenie,

na skutek kasacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Z.

z dnia 4 czerwca 1998 r., sygn. akt I Ca [...]

p o s t a n a w i a:

oddalić kasację.

U Z A S A D N I E N I E

Zaskarżonym postanowieniem b. Sąd Wojewódzki oddalił apelację uczestnika postępowania od postanowienia o rozgraniczeniu nieruchomości. Uznał, iż Sąd pierwszej instancji prawidłowo dokonał rozgraniczenia według stanu prawnego istniejącego w dniu 4 listopada 1971 r.

Kasacji uczestnika postępowania nie oparto na ustawowych podstawach, a jedynie „na podstawie art. 393¹ pkt 1 kpc zarzucono: naruszenie prawa materialnego a mianowicie art. 153 kc przez błędną jego wykładnię i przyjęcie, że podstawą ustalenia granicy między działkami... jest stan prawny, mimo, że faktycznie przesłanką do ustalenia granic winien stanowić stan ostatniego spokojnego posiadania działek przez właścicieli nieruchomości na dzień 4.11.1971 r. według pkt. 7-9 wykazany przez biegłego geodetę w opinii ... oraz według wyjaśnień uczestnika... ,ogłędzin sądowych..., oraz świadków...”

W konkluzji wniesiono „o zmianę zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.”

W uzasadnieniu „zarzutu” kasacji stwierdzono, że opinia biegłego, według której doszło do ustalenia stanu prawnego, „zawiera wewnętrzne sprzeczności co do stanu prawnego działek i granic między nimi.” Skoro zaś „pierwsze kryterium wynikające z art. 153 kc, że w pierwszej kolejności podstawą ustalenia granicy winien być stan prawny jest niespełnione... winna ona być ustalona na podstawie ostatniego spokojnego posiadania”, obejmującego „także okres uwłaszczenia”.

Sąd Najwyższy oddalił tę kasację, ponieważ podniesiony w niej „zarzut”, mający wypełnić pierwszą z podstaw kasacyjnych, nie pozwala na uznanie, że jest ona oparta na "usprawiedliwionej" podstawie (art. 393¹² kpc).

Zgodnie z rozumieniem tego pojęcia, utrwalonym zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie, wykładnia przepisu prawa jest koniecznym odczytaniem jego treści wówczas, gdy budzi ona wątpliwości wymagające wyjaśnienia. O błędnym wyniku podjętych zabiegów interpretacyjnych może być więc mowa tylko wówczas, gdy w wyniku dokonanej wykładni błędnie zrozumiano treść normy lub wyprowadzono z wyjaśnianego przepisu treści w nim nie zawarte.

Tymczasem zarówno z treści tak ujętego „zarzutu” kasacji, jak i z wywodów przedstawionych na jego uzasadnienie wynika, że skarżący kwestionuje w istocie – nie tyle nieprawidłowe odczytanie art. 153 kc przez nadanie mu błędnej treści – ale ustalenia faktyczne Sądu drugiej instancji co do przebiegu stanu posiadania w dniu 4 listopada 1971 r. Kwestionowanie prawidłowości ustalenia „faktycznej przesłanki” zastosowania określonego przepisu prawa materialnego pozostaje bez jakiegokolwiek związku z wykładnią tego prawa. Skoro więc kasacji nie oparto także na – właściwej w takim wypadku - podstawie naruszenia prawa procesowego (art. 393¹ pkt 2 kpc) nie jest dopuszczalne kwestionowanie tego, co Sąd odwoławczy przyjął za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia.

Już więc tylko ubocznie stwierdzić należy, że „stan ostatniego spokojnego posiadania działek przez właścicieli nieruchomości na dzień 4.11.1971 r.” jest – wbrew zarzutowi i wywodom skarżącego - stanem prawnym w rozumieniu art. 153 zd. pierwsze kc. Stosownie bowiem do wyraźnej treści przepisu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. z dnia 4 listopada 1971 r. ze zm.) nieruchomości znajdujące się w dniu wejścia w życie tej ustawy w samoistnym posiadaniu rolników stały się z mocy samego prawa ich własnością.

Równie ubocznie należy zwrócić uwagę na nieprawidłowe ujęcie wniosku kasacyjnego. Nawet bowiem gdyby podniesiony zarzut mógł „usprawiedliwiać” podstawę naruszenia prawa materialnego, to – istotnie – w art. 393¹⁵ kpc w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2000 r mogłyby istnieć

podstawy dokonania zmiany zaskarżonego orzeczenia. W żadnym jednak razie taka zmiana (i to nadto tylko orzeczenia sądu drugiej instancji) nie może polegać na „przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji”. Rozstrzyga o tym nie tylko treść tego przepisu, ale również jednoznaczna treść przepisu art. 393¹³ § 1 kpc

aw

jg